

- Edukacja dla bezpieczeństwa - Ocenianie przedmiotowe

Nauczyciel: mgr inż. Mariola Żurakowska

- *Program nauczania:* Jarosław Słoma, Programu nauczania edukacji dla bezpieczeństwa w szkole podstawowej – Żyję i działam bezpiecznie
- *Podręcznik:* Jarosław Słoma, Żyję i działam bezpiecznie - Podręcznik do edukacji dla bezpieczeństwa dla szkoły podstawowej - Szkoła podstawowa 4-8, nr dop. 846/2017

I. Celem przedmiotowego systemu oceniania jest:

- wspomaganie procesu nauczania i uczenia się,
- motywowanie uczniów do pracy,
- informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie,
- pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju i motywowanie go do dalszej pracy,
- dostarczenie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia,
- umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

II. Podstawowe zasady oceniania i pracy na zajęciach

1. Sprawdziany są obowiązkowe. Jeżeli uczeń opuścił sprawdzian powinien go napisać na pierwszych zajęciach po powrocie do szkoły.
2. Sprawdziany są zapowiadane co najmniej tydzień wcześniej i omówiony jest ich zakres tematyczny.
3. Stopień ze sprawdzianu lub inny stopień uczeń może poprawić. Poprawa jest dobrowolna, odbywa się w ciągu dwóch tygodni od dnia otrzymania stopnia.
4. Uczeń po dłuższej niż tydzień nieobecności w szkole może nie być oceniany, jeżeli nieobecność związana była z chorobą lub innymi sytuacjami losowymi, które go usprawiedliwiają.
5. Raz w ciągu semestru uczeń może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (brak zeszytu, brak pracy domowej) bez obawy otrzymania oceny niedostatecznej, z wyjątkiem zapowiadanych wcześniej prac pisemnych. Nieprzygotowanie do zajęć zgłasza uczeń po sprawdzeniu listy obecności.
6. Uczeń mający kłopoty z opanowaniem materiału może zwrócić się do nauczyciela w celu ustalenia formy wyrównania braków lub pokonania trudności.
7. Oceny wystawiane przez nauczyciela są jawne i uzasadniane.
8. Uczeń w ciągu semestru powinien uzyskać co najmniej cztery oceny cząstkowe.

III. Informowanie uczniów i rodziców o wymaganiach i postępach

1. Na prośbę rodziców nauczyciel udziela im ustnej informacji o ocenach ucznia; w sytuacjach szczególnych może to być informacja pisemna.
2. Wymagania z przedmiotu w zakresie wiadomości i umiejętności są uczniom przedstawiane na początku roku szkolnego na zajęciach organizacyjnych oraz są do wglądu u nauczyciela przedmiotu.
3. Każda ocena jaką otrzymuje uczeń jest jawna i uzasadniana.
4. Oceny zdobywane przez uczniów są odnotowywane na bieżąco w dzienniku lekcyjnym.
5. Znakiem „-” odnotowuje się brak oceny spowodowany niewykonaniem zadania na lekcji, nieprzygotowaniem (uczeń może uzupełnić brakującą pracę); znakiem „/” odnotowuje się brak oceny spowodowany nieobecnością (uczeń nie musi podejmować żadnego działania).
6. O przewidywanej ocenie śródrocznej (rocznej) uczeń zostaje poinformowany na cztery tygodnie przed klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej.
7. Prace pisemne uczeń otrzymuje do wglądu na lekcji, a rodzice w kontaktach indywidualnych (Dzień otwartych drzwi szkoły, konsultacje indywidualne).
8. Prace klasowe i pisemne są przechowywane przez nauczyciela do końca roku szkolnego, a następnie niszczone lub oddawane zainteresowanym uczniom.

IV. Narzędzia pomiaru osiągnięć

1. Sprawdziany
2. Kartkówki
3. Zadania
4. Odpowiedzi ustne
5. Prace długoterminowe
6. Obserwacja ucznia uwzględniająca:
  - o przygotowanie do lekcji
  - o aktywność na lekcji
  - o praca w grupie
  - o prowadzenie zeszytu ćwiczeń
7. Inne formy aktywności
  - o realizacja zadań dodatkowych
  - o udział w konkursach
  - o opracowywanie pomocy dydaktycznych, plakatów, albumów, projektów.

V. A. Obszary aktywności ucznia

1. Prace pisemne: sprawdziany, kartkówki
2. Zadania
3. Odpowiedzi ucznia
4. Zadania praktyczne
5. Prace domowe (ustne, pisemne)
6. Prace długoterminowe (referaty, albumy, pomoce dydaktyczne, projekty)
7. Aktywność na lekcji
8. Aktywność dodatkowa

V. B. Kryteria według których oceniane są poszczególne obszary aktywności

1. Prace pisemne

- Kartkówki składają się z kilku pytań (zadań) obejmujących zagadnienia omawiane w ciągu trzech ostatnich zajęć. Mogą być zapowiedziane lub niezapowiedziane.
- Sprawdziany zawierają pytania określone w zakresie tematycznym omawianym przed sprawdzianem. Pytania te mają postać zadań otwartych lub zamkniętych.
- Oceny z prac pisemnych wynikają z ilości otrzymanych przez ucznia punktów wg następujących przedziałów:

0% - 29% - niedostateczny

30% - 49% - dopuszczający

50% - 74% - dostateczny

75% - 89% - dobry

90% - 97% - bardzo dobry

98% - 100% - celujący

Za uzyskanie górnej granicy punktów z danego przedziału procentowego dodaje się do stopnia "+".

2. Odpowiedzi ustne

- poziom prezentowanych wiadomości,
- zawartość rzeczowa,
- umiejętność formułowania myśli,
- zgodność z poziomem wymagań.

Oceny:

- celujący - odpowiedź wskazuje na szczególne zainteresowanie przedmiotem, spełniając kryteria oceny bardzo dobrej, wykracza poza obowiązujący program nauczania, zawiera treści pozaprogramowe - własne przemyślenia i oceny,
- bardzo dobry - odpowiedź wyczerpująca, zgodna z programem, swobodne operowanie terminami technicznymi i dostrzeganie związków między nimi,
- dobry - odpowiedź zasadniczo samodzielna, zawiera większość wymaganych treści, poprawna pod względem języka, nieliczne błędy, nie wyczerpuje zagadnienia,
- dostateczny - uczeń zna najważniejsze treści, umie je zinterpretować, odpowiedź odbywa się przy niewielkiej pomocy nauczyciela, występują nieliczne błędy rzeczowe,
- dopuszczający - niezbyt precyzyjne odpowiedzi na pytania nauczyciela, braki w wiadomościach i umiejętnościach, podanie nazwy zjawiska lub procesu przy pomocy nauczyciela,
- niedostateczny - nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych lub praktycznych o elementarnym stopniu trudności nawet z pomocą nauczyciela, nie udziela odpowiedzi na większość pytań zadanych przez nauczyciela, ma braki w wiadomościach koniecznych.

3. Zadania

Bierze się pod uwagę rzetelność wykonania zadań i prowadzenia notatek.

4. Prace domowe

Ocenie podlegają: pomysłowość rozwiązania, poprawność rzeczowa, staranność, umiejętności.

5. Prace długoterminowe

Przy ustaleniu oceny brane są pod uwagę: sposób zaplanowania, zaangażowanie, systematyczność, samodzielność, wartość merytoryczna, umiejętność prezentacji wyników, oryginalność pomysłowość, estetyka wykonania, kompletność, możliwości ucznia, korzystanie

z materiałów źródłowych.

6. Aktywność

Aktywność ucznia (aktywność i zaangażowanie na lekcji, wykonywanie zadań dodatkowych, zadań nadobowiązkowych, udział w konkursach)

- stosuje się następujące formy rejestracji aktywności (+) oraz nieprzygotowania (-):

(+) to:

- aktywność na lekcji
- przygotowanie dodatkowych materiałów do lekcji
- pomoc słabszym kolegom w nauce przedmiotu
- przygotowywanie drobnych pomocy dydaktycznych

(-) to:

- brak zeszytu
- brak pracy domowej
- niewykonywanie zadań
- dezorganizacja zajęć

W ciągu półroczna uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do lekcji jeden raz, bez podania powodu.

7. Aktywność dodatkowa

- udział w konkursach
- wykonywanie zadań dla chętnych
- prezentacja zainteresowań pokrewnych z tematyką zajęć.

W stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się lub deficyty rozwojowe (uniemożliwiające sprostanie wymaganiom edukacyjnym wynikającym z realizowanego programu nauczania) potwierdzone pisemną opinią poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innej upoważnionej poradni specjalistycznej, nauczyciel obniża wymagania edukacyjne wg zaleceń opinii.

VI. Częstotliwość pomiaru osiągnięć

- Sprawdziany – co najmniej jeden w semestrze.
- Zadania – na wybranych zajęciach
- Kartkówki - w zależności od potrzeb.
- Odpowiedzi ustne – przynajmniej 1 w semestrze.
- Prace domowe (ustne lub pisemne) – na bieżąco.

VII. Sposób ustalania oceny śródrocznej i końcowej

Przy wystawianiu oceny śródrocznej i końcowej nauczyciel traktuje ważność obszarów działalności uczniów w następującej kolejności:

- Sprawdziany
- Kartkówki
- Odpowiedź ustna
- Zadania
- Aktywność

VIII. Przy ocenianiu stosuje się sześciostopniową skalę ocen.

1. Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował treści koniecznych,
- ma poważne braki w podstawowych wiadomościach i umiejętnościach, uniemożliwiające dalszą naukę,
- nie przejawia chęci przyswajania nowych wiadomości i współpracy z nauczycielem.
- nie wykonuje zadań,
- nie potrafi wykonać prostych poleceń, wymagających zastosowania podstawowych umiejętności,
- nie wykazuje zainteresowania przedmiotem (lekceważący stosunek do przedmiotu).

2. Ocenę dopuszczającą [wymagania konieczne] otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w podstawowych wiadomościach i umiejętnościach, lecz z pomocą nauczyciela potrafi je nadrobić,
- przy pomocy nauczyciela wykonuje proste polecenia, wykorzystując podstawowe umiejętności,
- rozwiązuje i wykonuje typowe zadania o niewielkim stopniu trudności,
- przejawia gotowość i chęć do przyjmowania nowych wiadomości i współpracy z nauczycielem,
- ma trudności z poprawną organizacją czasu pracy,
- wykazuje brak samodzielności (musi być kierowany),
- nie wykonuje zadań w określonym czasie.

3. Ocenę dostateczną [wymagania podstawowe] otrzymuje uczeń, który:

- opanował treści przewidziane w programie nauczania na poziomie podstawowym,
- wymaga zachęty do pracy i dłuższego czasu na jej wykonanie, potrzebuje pomocy nauczyciela, stara się pracować systematycznie
- zazwyczaj jest przygotowany do lekcji
- współpracuje z nauczycielem,
- wykazuje aktywność na lekcji,
- umie wykorzystać zdobytą wiedzę do rozwiązywania zadań w stopniu średnim,
- w większości wypadków stosuje zasady dotyczące organizacji i bezpieczeństwa pracy,
- pod kierunkiem nauczyciela wykorzystuje podstawowe źródła informacji
- samodzielnie wykonuje proste zadania w trakcie zajęć,
- przejawia przeciętną aktywność.

4. Ocenę dobrą [wymagania rozszerzające] otrzymuje uczeń, który:

- jest pracowity i chętny do pracy, ma przygotowanie i umiejętności z zakresu realizowanego tematu,
- samodzielnie wykonuje zadania o średnim stopniu trudności,
- zazwyczaj jest przygotowany do zajęć i czynnie w nich uczestniczy,
- potrafi samodzielnie pracować z podręcznikiem, materiałem źródłowym,
- rozwiązuje typowe problemy z wykorzystaniem informacji z różnych źródeł,
- efektywnie współpracuje w zespole i aktywnie pracuje w grupie,
- nie opanował w pełni wiadomości określonych programem nauczania,
- umie wykorzystać wiadomości podczas rozwiązywania zadań,
- poprawnie wykonuje czynności ratownicze, umie dobrać potrzebny sprzęt i wykorzystać niektóre środki ratownicze.

5. Ocenę bardzo dobrą [wymagania dopełniające] otrzymuje uczeń, który:

- jego prace spełniają wszystkie kryteria podane przez nauczyciela, terminowo
- wywiązuje się ze wszystkich zadań, jest aktywny na zajęciach, pracuje systematycznie i efektywnie współdziała w grupie,
- samodzielnie wykonuje zadania i ćwiczenia o wyższym stopniu trudności,
- opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania,
- sprawnie posługuje się wiadomościami i umiejętnościami,
- rozwiązuje samodzielnie problemy, potrafi samodzielnie interpretować i wyjaśniać fakty i zjawiska,
- potrafi zastosować posiadaną wiedzę i umiejętności w praktyce,
- wnosi twórczy wkład w realizowane zagadnienia,
- opanował w pełni treści programowe dla danej klasy,
- samodzielnie wyjaśnia zjawiska, procesy, rozumie zależności,
- w pełni wykorzystuje wiedzę przy rozwiązywaniu zadań problemowych,
- sprawnie korzysta ze wszystkich dostępnych źródeł informacji,
- jest aktywny na lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych (zawodach, konkursach),
- bezbłędnie wykonuje czynności ratownicze, koryguje błędy kolegów,
- odpowiednio wykorzystuje sprzęt i środki ratownicze,
- sprawnie wyszukuje w różnych źródłach informacje o sposobach alternatywnego działania (także doraźnego),
- umie pokierować grupą rówieśników.

6. Ocenę celującą [wymagania wykraczające] otrzymuje uczeń, który:

- w wysokim stopniu opanował treści programowe, rozszerzając swoją wiedzę o wiadomości wykraczające poza program danej klasy,
- umie formułować oryginalne wnioski, hierarchizować i selekcjonować nabytą wiedzę,
- samodzielnie i twórczo rozwija swoje zainteresowania,
- wykazuje biegłość w posługiwaniu się zdobytymi wiadomościami,
- bierze udział w konkursach przedmiotowych lub proponuje nowatorskie rozwiązania wykraczające poza program nauczania,
- interesuje się literaturą fachową, rozwijając zainteresowania
- zawsze jest wzorowo zaangażowany w prace na lekcji i przygotowany do zajęć,
- inicjuje dyskusję,
- przedstawia własne (racjonalne) koncepcje rozwiązań, działań, przedsięwzięć,
- systematycznie wzbogaca swoją wiedzę i umiejętności, dzieli się tym z grupą,
- odnajduje analogie, wskazuje szanse i zagrożenia określonych rozwiązań,
- wyraża własny, krytyczny, twórczy stosunek do omawianych zagadnień,
- argumentuje w obronie własnych poglądów, posługując się wiedzą pozaprogramową.

IX. Oczekiwane osiągnięcia absolwenta II etapu edukacyjnego

1. Bezpieczeństwo państwa

- świadomość wagi bezpieczeństwa państwa i obywateli dla zachowania warunków ich nieskrępowanego, wszechstronnego rozwoju
- znajomość podstawowych pojęć z zakresu bezpieczeństwa państwa oraz jego składników
- znajomość roli aktywności Polski i organizacji międzynarodowych w zapewnieniu bezpieczeństwa

2. Działania w sytuacji nadzwyczajnych zagrożeń

- rozpoznawanie sygnałów alarmowych
- znajomość zasad profilaktyki pożarowej oraz postępowania przy gaszeniu zarzewia ognia
- znajomość zasad ewakuacji z zagrożonego obiektu (rejonu) oraz praktyczna ich realizacja po ogłoszeniu alarmu
- umiejętność podjęcia skutecznych działań ochronnych wobec typowych zagrożeń (środowiskowych i społecznych, w tym aktów terroru)
- identyfikacja głównych znaków ewakuacyjnych i ochrony przeciwpożarowej
- znajomość algorytmów zachowań ratowniczych i ochronnych w odniesieniu do zagrożeń poznanych oraz podobnych

3. Podstawy pierwszej pomocy

- rozpoznawanie stanów zagrożenia życia i zdrowia
- wykonywanie resuscytacji krążeniowo-oddechowej
- kompletowanie apteczki pierwszej pomocy
- dobór środków opatrunkowych stosownie do rodzaju i miejsca zranienia
- opatrywanie ran i urazów kończyn
- umiejętność podejmowania działań ratowniczych w razie wypadków komunikacyjnych
- umiejętność wzywania fachowej pomocy
- zabezpieczenie ratownika, poszkodowanych i miejsca zdarzenia
- świadomość znaczenia wczesnej defibrylacji dla ratowania życia poszkodowanych

4. Edukacja zdrowotna

- znajomość zagadnień związanych ze zdrowiem w wymiarze indywidualnym i zbiorowym
- umiejętność pozyskiwania rzetelnych informacji o stanie własnego zdrowia
- wiedza na temat praktycznych sposobów ochrony zdrowia (własnego oraz najbliższych)
- świadomość złożonych relacji pomiędzy stanem zdrowia a wieloma czynnikami zewnętrznymi i wewnętrznymi